

Opravična št.:

Up-571/15

ECLI:

ECLI:SI:USRS:2019:Up.571.15

Akt:

Sodba Okrajnega sodišča v Kranju št. ZSV 105/2014 z dne 1. 6. 2015

Izrek:

Sodba Okrajnega sodišča v Kranju št. ZSV 105/2014 z dne 1. 6. 2015 se razveljavi in zadeva se vrne temu sodišču v novo odločanje.

Evidenčni stavek:

Skladno z 22. členom Ustave mora biti v prekrškovnem postopku kršitelju zagotovljena pravica do izjave o vsem procesnem gradivu, ki bi utegnilo vplivati na njegov pravni položaj.

V prekrškovnem postopku z zahtevo za sodno varstvo mora sodišče izvesti ustno obravnavo v vseh primerih, ko kršitelj v zahtevi odpira vprašanje, ki ga ni mogoče ustrezno razrešiti na podlagi spisa zadeve. Za tako vprašanje gre vselej, kadar kršitelj izpodbija verodostojnost obremenilnih dokazov, ki niso pridobljeni z objektivno metodo, temveč z osebno zaznavo prekrškovnega organa ali druge priče. Če sodišče v teh primerih ustne obravnave ne izvede, gre za kršitev pravice do sojenja v navzočnosti iz druge alineje 29. člena Ustave.

Geslo:

1.5.51.2.10 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Razveljavitev/odprava izpodbijanega akta in vrnitev v novo odločanje.

1.5.51.2.17 - Ustavno sodstvo - Odločbe - Vrste odločitev Ustavnega sodišča - V postopku odločanja o ustavni pritožbi - Odločba senata.

5.3.13.19 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja „(19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31)“ - Načelo kontradiktornosti.

5.3.13.52 - Temeljne pravice - Državlanske in politične pravice - Procesna jamstva, pravica do obrambe in poštenega sojenja „(19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31)“ - Pravica da se mu sodi v njegovi navzočnosti „(29)“.

Pravna podlaga:

Člen 22, 29.2, Ustava [URS]

Člen 59.3, Zakon o Ustavnem sodišču [ZUstS]

Opomba:

✘

Dokument v PDF obliki:

 [Up-571-15.pdf](#)

Polno besedilo:

ODLOČBA

Senat Ustavnega sodišča je v postopku odločanja o ustavni pritožbi Špele Peternel, Kranj, na seji 22. januarja 2019

odločil:

Sodba Okrajnega sodišča v Kranju št. ZSV 105/2014 z dne 1. 6. 2015 se razveljavi in zadeva se vrne temu sodišču v novo odločanje.

OBRAZLOŽITEV

A.

1. Prekrškovni organ je s plačilnim nalogom spoznal pritožnico za odgovorno storitve prekrška po drugem odstavku 7. člena Zakona o varstvu javnega reda in miru (Uradni list RS, št. 70/06 – v nadaljevanju ZJRM –1). Izrečena ji je bila globa v višini 417,29 EUR. Zoper odločitev prekrškovnega organa je pritožnica vložila zahtevo za sodno varstvo, ki jo je Okrajno sodišče zavrnilo. Zoper sodbo Okrajnega sodišča pritožnica vloga ustavno pritožbo.

2. Okrajno sodišče je v izpodbijani sodbi med drugim navedlo, da je proučilo navedbe pritožnice v zahtevi za sodno varstvo, v izpodbijanem plačilnem nalogu prekrškovnega organa in vpogledalo v uradni zaznamek prekrškovnega organa z dne 18. 2. 2014, ter ugotovilo, da je prekrškovni organ pravilno ugotovil dejansko stanje prekrška po drugem odstavku 7. člena ZJRM-1. Navedlo je tudi, da pavšalnim navedbam pritožnice, da redarja ni žalila, ni sledilo in ocenilo, da pritožnica sodišču ni predložila takšnih upoštevnih dokazov, s katerimi bi vzbudila dvom o ugotovitvah pooblaščenih uradne osebe prekrškovnega organa, zato dokaznega postopka ni dopolnjevalo. Presodilo je, da so iz plačilnega naloga razvidne vse sestavine, ki jih mora ta nalog imeti, in kot neutemeljene zavrnilo navedbe pritožnice, da postopek ni bil izveden v slovenskem jeziku in da redar ni razumel besed, ki mu jih je izrekla.

3. Pritožnica zatrjuje kršitve pravic iz 22. člena in tretje alineje 29. člena Ustave ter prvega odstavka 6. člena Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Uradni list RS, št. 33/94, MP, št. 7/94 – v nadaljevanju EKČP). Meni, da gre v njenem primeru za položaj iz tretjega odstavka 55.a člena Zakona o Ustavnem sodišču (Uradni list RS, št. 64/07 – uradno prečiščeno besedilo in 109/12 – v nadaljevanju ZUstS), saj naj bi šlo za posebej utemeljen primer, ki presega pomen konkretne zadeve. V zvezi z oceno, da bi moralo Ustavno sodišče o njeni

zadevi odločiti po vsebini, se pritožnica sklicuje na odločbe Ustavnega sodišča^[1] in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice (v nadaljevanju ESČP).^[2] Trdi, da bi v postopku o prekršku morala imeti možnost, da bi se vsebinsko izjavila o uradnem zaznamku prekrškovnega organa z dne 18. 2. 2014, na katerega naj bi se v celoti opirala izpodbijana sodba. Ker naj ji uradni zaznamek, ki ga je v podkrepitev utemeljitve plačilnega naloga po prejemu zahteve za sodno varstvo sestavil prekrškovni organ, ne bi bil vročen, ji ta možnost naj ne bi bila zagotovljena. S tem naj bi bila podana kršitev njene pravice iz 22. člena Ustave. Z dejstvom, da je bil uradni zaznamek predložen sodišču, naj bi bila pritožnica namreč seznanjena šele z vročitvijo izpodbijane sodbe. Pritožnica nadalje trdi, da je bil njen dokazni predlog za zaslišanje prič, ki bi lahko izpovedale, ali je dala izjavo z očitano žaljivo vsebino, že na prvi pogled odločilen in bi ga sodišče moralo izvesti. Zato naj bi stališče sodišča, da pritožnica ni predlagala izvedbe dokazov, s katerimi bi vzbudila dvom o ugotovitvah pooblaščenice uradne osebe prekrškovnega organa, kršilo pravico pritožnice do izvajanja dokazov v njeno korist iz tretje alineje 29. člena Ustave. Pritožnica meni tudi, da je glede na dejanski stan očitane prekrška, ko se je zaradi njene izjave razžaljeno počutila prav uradna oseba, ki je zaznala prekršek, z vidika jamstev poštenega postopka ustavnopravno pomembno vprašanje, ali je sodišče v takem primeru dolžno opraviti ustno obravnavo, zaslišati domnevnega kršitelja in izvesti predlagane razbremenilne dokaze. Uradna oseba naj bi sočasno nastopala v vlogi oškodovanca in izkazovala subjektivni interes za kaznovanje domnevnega kršitelja. Glede na to, da naj večina dokazov v postopku s plačilnim nalogom ne bi bila pridobljena po objektivni metodi, temveč na podlagi zaznav uradne osebe, je po mnenju pritožnice potreba po neposredni oceni dokazov na ustni obravnavi še toliko večja, če je edini vir dokazov uradna oseba, ki trdi, da je bila z očitanim dejanjem oškodovana. Nevarnost arbitrarnega odločanja prekrškovnega organa naj bi bila še toliko bolj izrazita pri prekršku, katerega zaznava je odvisna pretežno od subjektivne naravnosti in notranjih vzgibov uradne osebe. Vnaprejšnje odklanjanje izvedbe razbremenilnih dokazov in z ničimer podkrepjeno zaupanje sodišča v resničnost navedb uradne osebe v opisu dejanja naj bi še dodatno odpirali vrata možnim zlorabam postopka s plačilnim nalogom. Pritožnica Ustavnemu sodišču predlaga, naj ustavno pritožbo sprejme v obravnavo in izpodbijano sodbo Okrajnega sodišča razveljavi.

4. V postopku preizkusa ustavne pritožbe je senat Ustavnega sodišča vpogledal v spis prekrškovnega organa, Medobčinskega inšpektorata Kranj št. Pn 06113-418/2014 in Okrajnega sodišča v Kranju št. ZSV 105/2014.

5. Senat Ustavnega sodišča je s sklepom št. Up-571/15 z dne 3. 12. 2018 ustavno pritožbo sprejel v obravnavo, ker je ocenil, da gre v zadevi prekrška za pomembno ustavnopravno vprašanje, ki presega pomen konkretne zadeve (tretji odstavek 55.a člena ZUstS). O tem je na podlagi prvega odstavka 56. člena ZUstS obvestil Okrajno sodišče v Kranju.

B.

6. Pritožnica med drugim trdi, da v postopku o prekršku ni imela možnosti, da bi se izjavila o vsebini uradnega zaznamka prekrškovnega organa z dne 18. 2. 2014, na katerega naj bi se opirala izpodbijana sodba, saj naj ji navedeni uradni zaznamek ne bi bil vročen; da večina dokazov v postopku s plačilnim nalogom ni bila pridobljena po objektivni metodi, temveč na podlagi osebnih zaznav uradne osebe, ki naj bi bila v tem postopku zaradi domnevno žaljive izjave pritožnice tudi oškodovana; in da je sodišče vnaprej odklonilo izvedbo razbremenilnih dokazov, pri tem pa naj ne bi z ničimer utemeljilo zaupanja v resničnost navedb uradne osebe v

opisu dejanja. Iz navedb pritožnice izhaja, da zatrjuje kršitev pravic iz 22. člena in druge alineje 29. člena Ustave.

7. Ustavno sodišče se je do pomembnih ustavnopravnih vprašanj, kot jih izpostavlja pritožnica, že opredelilo. V primerih, ki so navedeni v nadaljevanju, je Ustavno sodišče izpodbijane sodbe razveljavilo in jih vrnilo sodiščem v novo odločanje.

8. Do vprašanja, kdaj mora sodišče kršitelju v postopku o prekršku omogočiti, da se seznaní s procesnim gradivom in o njem izjavi, se je Ustavno sodišče med drugim opredelilo v odločbah št. Up-319/10, U-I-63/10 z dne 20. 1. 2011 (Uradni list RS, št. 10/11), št. Up-965/11 z dne 9. 5. 2013 (Uradni list RS, št. 47/13, in OdlUS XX, 15), št. Up-497/14 z dne 24. 11. 2016 (Uradni list RS, št. 79/16, in OdlUS XXI, 36) in v zadnji odločbi št. Up-578/16 z dne 20. 4. 2017 (Uradni list RS, št. 24/17).

9. Tudi do vprašanja, kdaj mora biti kršitelju v prekrškovnem postopku zagotovljena pravica do sojenja v navzočnosti oziroma pravica, da sodišču ustno predstavi svoje razloge in se neposredno sooči z avtorji obremenilnih izjav, se je Ustavno sodišče že opredelilo. To je storilo med drugim v odločbah št. Up-187/13 in št. Up - 718/13, obe z dne 7. 10. 2015 (Uradni list RS, št. 80/15, OdlUS XXI, 17) in v zadnji odločbi št. Up-854/14 z dne 20. 4. 2017 (Uradni list RS, št. 24/17).

10. V odločbah št. Up-578/16 in št. Up-854/14 je Ustavno sodišče navedlo, da je ustavni pritožbi v zadevah prekrškov izjemoma sprejelo v obravnavo, da bi ponovno zagotovilo spoštovanje svojih odločb in ustavnih pravic obdolžencev v prekrškovnem postopku. Pri tem je poudarilo, da to ne pomeni, da bo Ustavno sodišče tudi v prihodnje obravnavalo prav vsako ustavno pritožbo, ki bi utemeljeno opozarjala na nespoštovanje ustavnosodnih precedensov na področju varstva človekovih pravic v prekrškovnih postopkih, in da ni naloga Ustavnega sodišča, da vedno znova opozarja na pomen obvezujočnosti svojih odločb in sodb ESČP.^[3] Da bi Ustavno sodišče zagotovilo spoštovanje 22. člena Ustave in s tem enako varstvo pravic vseh tistih pritožnikov, ki so ustavne pritožbe v zadevah prekrškov, v katerih gre za pomembna ustavnopravna vprašanja, do katerih se je Ustavno sodišče že opredelilo, vložili do dne, ko je Ustavno sodišče odločalo o zgoraj navedenih zadevah, to je do 20. 4. 2017, je meritorno odločilo tudi o ustavni pritožbi pritožnice.

11. Iz enakih razlogov, kot izhajajo iz odločb Ustavnega sodišča, navedenih v 8. točki obrazložitve, je bila pritožnici kršena njena pravica do izjave iz 22. člena Ustave, saj z uradnim zaznamkom prekrškovnega organa z dne 18. 2. 2014 pred izdajo izpodbijane sodbe ni bila seznanjena. Iz enakih razlogov, kot izhajajo iz odločb Ustavnega sodišča, navedenih v 9. točki obrazložitve, pa je bila pritožnici kršena njena pravica do sojenja v navzočnosti iz druge alineje 29. člena Ustave, saj je šlo za prekršek, ki je po dokazni plati zadeval dokaze, ki niso bili pridobljeni z objektivno metodo, storitev prekrška pa je osebno zaznala uradna oseba prekrškovnega organa, ki naj bi trdila, da je bila oškodovana z dejanjem, očitanim pritožnici. Zato je senat Ustavnega sodišča v skladu s tretjim odstavkom 59. člena ZUstS odločil, kot izhaja iz izreka te odločbe. V novem odločanju bo moralo sodišče upoštevati stališča iz odločb Ustavnega sodišča in sodb ESČP ter pritožnici zagotoviti pravici do izjave in sojenja v navzočnosti.

12. Senat Ustavnega sodišča je sprejel to odločbo na podlagi tretjega odstavka 59. člena ZUstS v sestavi: predsednik senata Marko Šorli ter člana DDr. Klemen Jaklič in dr. Katja Šugman Stubbs. Odločbo je sprejel soglasno.

Marko Šorli
Predsednik senata

zanj

DDr. Klemen Jaklič
Namestnik predsednika senata

---

[1] Pritožnica se sklicuje na 7. točko obrazložitve odločbe št. Up-965/11 z dne 9. 5. 2013 (Uradni list RS, št. 47/13, in OdlUS XX, 15), 8. in 10. točko obrazložitve odločbe št. Up-319/10, U-I-63/10 z dne 20. 1. 2011 (Uradni list RS, št. 10/11), 8. točko odločbe št. Up-3663/07 z dne 10. 9. 2009 (Uradni list RS, št. 77/09, in OdlUS XVIII, 83) in 11. točko odločbe št. Up-1293/10 z dne 21. 6. 2012 (Uradni list RS, št. 52/12)

[2] Pritožnica se sklicuje na 38. točko obrazložitve sodbe ESČP v zadevi *Flisar proti Sloveniji* z dne 29. 9. 2011.

[3] Glej 7. točki obrazložitve v odločbah Ustavnega sodišča št. Up-578/16 in št. Up-854/14.

⇒

Vrsta zadeve:

ustavna pritožba

Vrsta akta:

posamični akt

Vlagatelj:

Špela Peternel, Kranj

Datum vloge:

4. 8. 2015

Datum odločitve:

22. 1. 2019

Vrsta odločitve:

odločba

Vrsta rešitve:

razveljavitev ali odprava

Objava:

Dokument:

US31761